

Даниядағы жемқорлықпен күресу шаралары

- Дания 2014 жылы, алдыңғы жылдардағыдай, әлемдегі ең аз сыбайлас жемқорлығы бар елге айналды, ТБИ Transparency International рейтингінде 100-ден аса мүмкін болатын 91 ұпай.

Оның себептері:

- Оның құпиялары Данияның халықаралық даму агенттігі, Данияның Экспорттық несиелік агенттігі, Дания сауда кеңесі, дамушы елдер үшін Индустрияландыру қоры және Данияның өнеркәсіптік конфедерациясы секілді түрлі сыбайлас жемқорлыққа қарсы бастамалардан тұрады. Дания халықаралық даму агенттігінің қауымдастығына кіретін компаниялар, априори, олардың келісім-шарттарында сыбайлас жемқорлыққа қарсы ережелерді қамтиды, себебі қауымдастық мүшелері парақорлықты пайдаланбау туралы декларацияға қол қойды. Осы ережелерді орындамау келісімшарттың тоқтатылуына және болашақта сенімсіз әріптестер ретінде олармен бизнес жүргізуден бас тартуға әкелуі мүмкін. Сондықтан да Данияның халықаралық даму агенттігінің саясаты салауатты іскерлік қарым-қатынастарды белсенді түрде ілгерілетеді.

- Данияның сыбайлас жемқорлыққа қарсы әсері - бұл арнайы сыбайлас жемқорлыққа қарсы еңбек келісімшарттарының болуы. Компания өкілімен мұндай келісімшартқа қол қоймау жұмысқа қабылдаудан бас тарту үшін негіз болып табылады. Бұл келісім қызметкерге пара беруді немесе басқа тұлғаларға пара беруді міндеттемейді. Осы келісімшартты бұзғаны үшін жұмыс беруші қызметкерді жеке басы мен сипаттамасына арнайы белгі қойып, жұмыстан шығаруға құқылы.

- Елде кәсіби этикалық кодекстердің, соның ішінде лауазымды тұлғалардың ар-намыс кодекстерінің кең ауқымы бар екенін атап өткен жөн. Үкімет, арнайы бақылау және қадағалау органдары деңгейінде ашық түрде қадағаланады. Азаматтық бастама өте дамыған, бұл кішігірім елде қолайлы әлеуметтік жағдай мен өзара қарым-қатынас жасауды жеңілдетеді.

- Дания ықпал етудің қосымша күштері ретінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы күшейтеді. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралардың соңғы қатарында мемлекеттік сектордағы сыбайлас жемқорлық үшін үш жылдан алты жылға дейін бас бостандығынан айыру үшін қылмыстық санкцияларды күшейту болды, жеке сектордағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы санкция бір жылдан төрт жылға дейін бас бостандығынан айырылды.

- Бұдан басқа, елде норма бар, оған сәйкес Фолькетинг (Дания Парламенті) мүшелері министрлерге сұрақтар қоюы мүмкін (соның ішінде парақорлыққа күдікпен немесе белгілі бір компанияның мүддесі үшін лоббирлеуге қатысты), олар жауап беруге тиіс. Қоғам мен баспасөз үлкен рөл атқарады. Соңында, кез келген азамат (соның ішінде жасырын түрде) құқық қорғау органдарына жемқорлықтың күдіктері туралы хабарлауы мүмкін.

- Данияда өте инклюзивті саяси мәдениет және әлеуметтік үйлесімнің жоғары деңгейі сипатталады.
- Данияда халықтың шамамен 40% ерікті қызметпен айналысады, бұл азаматтық жауапкершілік сезімінің көрінісі. Дания да гендерлік теңдік пен эгалитаризм үшін әлемдегі алғашқы орындардың бірін иеленеді.